

i que és despoblat de Cocentaina des de l'expulsió dels moriscos ens consta en el S. XVIII. Tenia 11 focs moriscos el 1563 i el 1609 (Lapeyre) pertanyent als Beaumont; *Benitaer*, 1609, amb 12 moriscos, del Duc de Gandia (Reglà, 16). N'hi hagué un duplicat *Benitaer* més al Sud, amb 12 moriscos el 1602, crec de la vall de Gallinera (encara que Lapeyre vacilla en posar-lo a Benillup o a Guadalest, p. 460).

Es versemblant que aquí l'etimón sigui un nom personificat de l'àr. *ṭair* 'ocell' («avis» *RMa*, 263; *paraxaro: tair PAIc*, 264), car ens consta com NP, almenys en el diminutiu *ṭuyair* i fem. *ṭuyáira* a Aràbia i Algèria (Hess, 37; *GGAlg.*, 372).

B) *Benitàixer*, uns 6 k. més al NE., pda. de Beniarés (xxxiii, 65.22), del qual pot ser variant fonètica ¹³ *Beneteixir* (suposo *-tèixir*), si bé situat força més a l'Est, en el te. de Font d'En Carròs (xxxii, 46.20).

L'etim. de (B) ja és ben incerta. Potser podríem partir del NP àr. *Táriš*, ben conegut per diverses fonts d'Aràbia (Hess, 36, i fins amb dim. *tuuáiriš*), provinent d'una arrel poc important, però coneguda ('ser sord', «festinare, deflagellare, trocus», amb part. actiu *táriš*) (*RMa*, 388.1, 392.1f.). Però caldria una violenta metàtesi. Tanmateix potser explicable per influència de *Benitaer* (A) o de *benitanja* (Asín: Alicante).

C) BENETÜSSER. Aquest és el més conegut. «Lugar» en els afores de la ciutat de València, vora la carretera de Madrid amb prop de 2000 hab. SSiv. (162) i *Mtz.Aloy* (*GGRV* I, 926). Figura *Benetucer* c. l'a. 1500, en la llista de pobles de l'Horta, que arrengrera la *Brama dels Llauradors*, v. 103.

Ja es troba com una alqueria en una donació de 1270. El 1609 figura *Benitücer*, amb 35 cases de cristians vells, pertanyent a G. Perellós (Reglà, p. 113). ³⁵ Ben conegut, però és d'etim. més obscura, que els altres amb què l'agrupem i hi té poc en comú: si no és que a ells es degui la seva *-r*. Potser de *tús* 'novè', 'els del novè fill', per això hi hauria *Benet-* amb *e* (o *Benat-*), com en la variant que li atribueix SSiv. *Ben(i) a-tús* 'fills del novè'. Tractarem novament de *Benetüссер* en nota a l'art. *Toix* (162v), amb etimologia mossàrab més convincent.

TALABARD i variants

Mot estudiat en el *DECat* VIII, 218b-219, amb els sentits de 'tros esqueixat o gran pany de roba' o 'esqueix de pa' (originàriament 'cinyell' d'on s'estén a designar un escut), un escut gran, potser va usar-se per a una peça de cuir de l'arnès dels traguers (ho recordo com malnom de gent de tragí, especialment és el malnom hereditari d'una casa de Lés) (V. d'Aran, 1933, II, i, 92), on es dedicaven al transport, cf. gasc ³⁹ *taluardo* 'tros gran de roba' etc., al Comenge (Rohlfs, *Le Gc.*; i *PVArGc*, 708a).

Com que el mot català es presenta dialectalment, amb moltes terminacions secundàries —*talaban*, *talabanc*, *talabis*, *-bisco*, ultra *talabard* (*DECat*, 219b10

ss.), potser podem veure un nou cas de tals terminacions en el NL. *Talabot*, que *Spill* de Castellbó, a. 1518, situa a la Vall d'Assua (te. Rialb o Surp, fº 115v). Cronològicament i geogràfica fóra masa arbitrari relacionar-ho amb l'hispanic ant. *Taravus* (sobretot lusità o occidental) que detallem a la 2a. meitat de l'art. *Talau* (infra), perquè aquest nom del Conflent, prové de TALATTO- i sembla ser enterament independent de l'hispan. ant. TALAVUS.

Talabot, V. *Talabard* i *Talau*

TALABRE i TAVALLERA

Platges i cales a la costa del Cap de Creus, terme del Port de la Selva.

Són dos paratges adjacents, molt coneguts, en la costa Norddest d'aqueixa península, no gaire lluny, a l'Est del Port de la Selva, en direcció al terme de Cadaqués. Oït *tálábrə* («a *Talabre*») al Port, on em parlaven de la platja de *Talabre*, de les *Cambres de id.* (balmes que s'hi obren damunt), i de «l'encenedor de id.»: és a dir el sector on atraquen les barques de pescar a la lluernia, per carregar-hi de llenya d'encendre-hi (xlv, 135 i 132); allà baix davalla a desembocar el *Rec de Talabre* provinent del terme de Cadaqués, segons l'inf. d'aquesta vila (xlv, 130).

Nom singular per tot el seu aspecte i la seva estructura, que ja m'era ben conegut abans de 1952, per habitants del Port de la Selva. No deixà de paladejar-lo aquell gran recercador d'esplendoroses ressonàncies: «Quan érem prop de *Talabra*» escrivia en una balada el poeta J. Vi. Foix (Nadala de 1950), que s'hi solia passejar, enfora, amb el seu iat.

TAVALLERA no és menys conegut, i sí tant o més anomenat pels pescadors, perquè és una de les grans cales pesqueres d'aquella península. *Talabre* és més petita: una grossa raconada, a l'extrem forà de *Tavallera*; encara que amb menys línia de platja i menys atracadors que *Tavallera*, no és menys conegut que aquesta, com lloc d'encenedor, ben proveït d'aigua dolça i de bosquina. Pron.: ə *təbəlérə*, a Cadaqués (xlv, 126); «Cala *təbəlérə*», a La Selva (xxii, 99.24), «a T.» o «plaja de T.», al Port (xlv, 132, 135). Vegeu així mateix les descripcions que en dóna Josep Pla, en el llibre seu de *Cadaqués* (1947), pp. 17, 75, 85, 86 (ed. 1970).

De *Tavallera*, com paratge més extens, i amb més rendiment de pesca, en tenim ja moltes MENCIONS ANTIGUES. Llegim extenses explicacions de l'aprofitament pesquer de *Tavallera*, i de les disputes, entre Cadaqués i La Selva, a què donà lloc, en segles passats, en un bon estudi de Frederic Rahola (*Mem. Acad. B. L. Bna.* VIII, 1904, 460-85).

a. 974. En una donació del Comte Gaufréd de Roselló al monestir de Sant Pere de Roda, li assigna molts llocs de la península (esmentant *Verdaria*, *Armirodas*, el *Pení*, St. Pere de *Lanciano*, *Rouiscadio* etc.): «cum